

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Besluit van

houdende wijziging van het Bijdragebesluit zorg
en het Besluit maatschappelijke ondersteuning in
verband met verzachting van de vermogensinkomensbijtelling
voor de eigen bijdrage AWBZ en Wmo

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van ,

Gelet op artikel 6, vierde lid, van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten en
artikel 15, derde lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van , no);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
van ;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel I

Het Bijdragebesluit zorg wordt gewijzigd als volgt:

A

Na artikel 1 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 1a

1. Het vermogen van een verzekerde is het verschil tussen zijn vermogensgrondslag en de op grond van het derde tot en met vijfde lid voor hem toegepaste verminderingen met dien verstande dat het ten minste nihil bedraagt.
2. De vermogensgrondslag van een verzekerde is zijn grondslag sparen en beleggen, bedoeld in artikel 5.2, eerste lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001, over het peiljaar, of indien over het peiljaar het tweede lid van dat artikel op de verzekerde van toepassing is, het aan hem toegerekende gedeelte van de toepasselijke gezamenlijke grondslag sparen en beleggen, bedoeld in het tweede lid van dat artikel.
3. Op aanvraag wordt voor de verzekerde een vermindering toegepast voor een bedrag ter grootte van door hem in het peiljaar of enig eerder jaar ontvangen eenmalige uitkeringen die krachtens artikel 47 van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen zijn aangewezen.

4. Het deel van het bedrag, bedoeld in het derde lid, dat de vermogensgrondslag van de verzekerde overtreft, wordt voor zijn echtgenoot als vermindering toegepast.

5. Er wordt voor de toepassing van artikel 6, eerste lid, onderdeel c, en artikel 15, eerste lid, een vermindering van € 10 000 toegepast voor de verzekerde die de pensioengerechtigde leeftijd nog niet heeft bereikt, en van € 10 000 voor zijn echtgenoot.

B

Artikel 6, onderdeel c, komt te luiden:

c. het met toepassing van onderdeel b berekende bedrag wordt vermeerderd met 8% van het vermogen van de ongehuwde verzekerde, onderscheidenlijk 8% van de opgetelde vermogens van de gehuwde verzekerden.

C

Artikel 15, eerste lid, komt te luiden:

1. Voor de toepassing van artikel 14 bestaat het bijdrageplichtige inkomen uit het inkomen over het peiljaar van de ongehuwde verzekerde, onderscheidenlijk van de gehuwde verzekerde tezamen, vermeerderd met 8% van het vermogen van de ongehuwde verzekerde, onderscheidenlijk 8% van de opgetelde vermogens van de gehuwde verzekerden.

D

Artikel 16e, eerste lid, komt te luiden:

1. Het bijdrageplichtig inkomen, bedoeld in artikel 16d, tweede lid, bedraagt het inkomen over het peiljaar van de ongehuwde verzekerde, onderscheidenlijk van de gehuwde verzekerde tezamen, vermeerderd met 8% van het vermogen van de ongehuwde verzekerde, onderscheidenlijk 8% van de opgetelde vermogens van de gehuwde verzekerden.

E

Artikel 19 wordt gewijzigd als volgt:

1. Onder vernummering van het tweede tot en met het vierde lid tot derde tot en met vijfde lid, wordt een lid toegevoegd, luidende:

2. Bij ministeriële regeling wordt het bedrag, genoemd in artikel 1a, vierde lid, jaarlijks gewijzigd aan de hand van het indexcijfer waarmee het bedrag, genoemd in artikel 5.5 van de Wet inkomstenbelasting 2001, jaarlijks wordt gewijzigd.

Artikel II

Het Besluit maatschappelijke ondersteuning wordt gewijzigd als volgt:

A

Na artikel 1 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 1.1

1. Het vermogen van een persoon aan wie maatschappelijke ondersteuning is verleend is het verschil tussen zijn vermogensgrondslag en de op grond van het derde en vierde lid

voor hem toegepaste verminderingen met dien verstande dat het ten minste nihil bedraagt.

2. De vermogensgrondslag van een persoon aan wie maatschappelijke ondersteuning is verleend, is zijn grondslag sparen en beleggen, bedoeld in artikel 5.2, eerste lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001, over het peiljaar, of indien op die persoon het tweede lid van dat artikel van toepassing is, het aan hem over het peiljaar toegerekende gedeelte van de toepasselijke gezamenlijke grondslag sparen en beleggen, bedoeld in het tweede lid van dat artikel.

3. Op aanvraag wordt voor de persoon aan wie maatschappelijke ondersteuning is verleend een vermindering toegepast voor een bedrag ter grootte van door hem in het peiljaar of enig eerder jaar ontvangen eenmalige uitkeringen die krachtens artikel 47 van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen zijn aangewezen. .

4. Het deel van het bedrag, bedoeld in het derde lid, dat de vermogensgrondslag van de de persoon aan wie maatschappelijke ondersteuning is verleend, overtreft, wordt voor zijn echtgenoot als vermindering toegepast.

B

Artikel 4.2, eerste lid, van het Besluit maatschappelijke ondersteuning komt te luiden:

1. Het bijdrageplichtig inkomen, bedoeld in artikel 4.1, eerste lid, het inkomen over het peiljaar van de ongehuwde persoon aan wie maatschappelijke ondersteuning is verleend, onderscheidenlijk van de gehuwde personen tezamen, vermeerderd met 8% van het vermogen van de ongehuwde persoon aan wie maatschappelijke ondersteuning is verleend, onderscheidenlijk 8% van de opgetelde vermogens van de persoon aan wie maatschappelijke ondersteuning is verleend en zijn echtgenoot.

C

In artikel 4.4 wordt "verzekerden" vervangen door: personen aan wie maatschappelijke ondersteuning is verleend.

Artikel III

1. Artikel I, onderdeel A, voor zover het betreft artikel 1a, eerste tot en met het derde lid, van het Bijdragebesluit zorg en onderdelen B tot en met D, en artikel II treden in werking met ingang van de dag na plaatsing van dit besluit in het Staatsblad en werken terug tot en met 1 januari 2013.

2. Artikel I, onderdeel A, voor zover het betreft artikel 1a, vierde lid, van het Bijdragebesluit zorg treedt in werking met ingang van 1 januari 2014.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

Nota van toelichting

1. Algemeen

1.1. Inleiding

Sinds 1 januari 2013 geldt voor de vaststelling van de eigen bijdrage op grond van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) de zogenoemde vermogensinkomensbijtelling (VIB).

Op 4 april 2013¹ heeft de Tweede Kamer der Staten-Generaal gedebatteerd over de ongewenste gevolgen van de VIB. In dat debat heeft de Tweede Kamer gevraagd de VIB op een aantal punten te verzachten.

De Tweede Kamer is met de brief van 26 juni 2013² geïnformeerd over de uitvoerbaarheid van de door de Kamer gevraagde uitzonderingen. Twee van de toegezegde uitzonderingen vergen wijziging van het Bijdragebesluit zorg en één van die twee ook wijziging van het Besluit maatschappelijke ondersteuning. Het gaat om:

- a. het treffen van een uitzondering voor eenmalige uitkeringen als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel b, van de Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Uitvoeringsregeling Awir) en letselschade-uitkeringen als bedoeld in artikel 9bis van die regeling;
- b. invoering van een extra vermogensvrijstelling voor verzekerden die AWBZ-zorg met verblijf ontvangen en die de pensioengerechtigde leeftijd als bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet (AOW), nog niet hebben bereikt (verder te noemen de niet-AOW'ers).

Met het onderhavige besluit zijn deze twee toezeggingen geregeld.

1.2. Uitzondering voor letselschade- en andere uitkeringen

De Tweede Kamer heeft gevraagd op de VIB met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2013 een uitzondering te maken voor uitkeringen voor letselschade zoals ook geldt bij de zorgtoeslag. In de brief van 26 juli 2013 is de Tweede Kamer meegedeeld dat aan dit verzoek tegemoet gekomen zal worden. Ook is in die brief ingegaan op de uitvoerbaarheid van die maatregel en de kosten die met deze maatregel gemoeid gaan. Hierover het volgende.

Voor de letselschadevergoedingen kan geen gebruik gemaakt worden van gegevens van de Belastingdienst, omdat niet wordt bijgehouden welk gedeelte van het vermogen uit een letselschadevergoeding bestaat. De Belastingdienst/Toeslagen is voor de vermogenstoets bij de zorgtoeslag afhankelijk van door burgers zelf verstrekte informatie dat hun vermogen geheel of gedeeltelijk bestaat uit een letselschadevergoeding. Aangezien de vermogenstoets bij de zorgtoeslag afwijkt van die voor de VIB, zullen voor de VIB andere burgers in aanmerking komen dan voor de vermogenstoets bij de zorgtoeslag.

De verwachting is dat het bij de VIB maar om een beperkt aantal mensen gaat. De inschatting is dat deze maatregel zeer geringe budgettaire gevolgen heeft.

Het vorenstaande betekent dat, naar analogie van de vermogenstoets bij de zorgtoeslag, cliënten zelf bij het CAK dienen te melden dat het vermogen of een deel daarvan uit een letselschadevergoeding bestaat. Het CAK zal hiervoor een systeem

¹ Handelingen II 2012/13, 71.

² Kenmerk: 123144-105010-Z

moeten inrichten waarbij mensen met een letselschadevergoeding zich met bewijsmateriaal melden bij het CAK. Het CAK voert vervolgens een eigen toets uit met betrekking tot letselschadevergoedingen. Doordat het CAK de uitzondering van letselschade handmatig zal verwerken en het naar verwachting maar om een beperkt aantal gaat, is de uitzondering per terugwerkende kracht mogelijk.

Voor de uitzonderingen op de VIB die met het onderhavige besluit zijn geregeld, is, conform de zorgtoeslag, aangesloten bij artikel 9, eerste lid, onderdeel b, en artikel 9bis van de Uitvoeringsregeling Awir. Dit houdt in dat naast letselschade ook een aantal andere eenmalige vergelijkbare uitkeringen zijn uitgezonderd. Het gaat om eenmalige uitkeringen zoals onder meer eenmalige uitkeringen vanwege immateriële schade, eenmalige uitkeringen aan asbestslachtoffers, eenmalige uitkeringen van stichtingen zoals de Stichting Joods Humanitair Fonds en eenmalige uitkeringen vanwege de Nieuwjaarsbrand Volendam.

1.3. Extra vermogensvrijstelling voor niet-AOW'ers

De Tweede Kamer heeft gevraagd of het mogelijk is om iets te doen voor jong gehandicapten die langdurig in een instelling verblijven en die (of waarvoor de ouders) speciaal voor dit doel geld hebben gespaard. De VIB heeft voor deze groep de grootste en meest langdurige effecten. In het debat is daarom aangegeven dat bezien zal worden of er voor deze groep een extra vrijlating van € 10 000 kan worden ingevoerd. In de brief van 26 juli 2013 is aangegeven dat hieraan tegemoetgekomen kan worden door een dergelijke vrijlating voor alle niet-AOW'ers te gaan regelen die de eigen bijdrage voor AWBZ-zorg met verblijf verschuldigd zijn. Een dergelijke grens is voor het CAK uitvoerbaar.

Wat betreft andere uitvoeringstechnische consequenties het volgende. Doordat de VIB uitgaat van de grens van het belastingvrije vermogen zoals deze geldt voor box 3, kan de VIB in het geval van een extra vrijlating van € 10 000 voor het vermogen van niet-AOW'ers niet alleen maar gebaseerd worden op gegevens van de Belastingdienst. Het CAK zal zelf het bedrag dat de Belastingdienst aanlevert, moeten verlagen met een bedrag van € 10 000. Deze nieuwe vrijlating zal geautomatiseerd worden uitgevoerd. Dit vergt systeemaanpassing bij het CAK en goede uitleg aan cliënten van het CAK over deze afwijking van de grondslag sparen en beleggen.

Met deze extra vrijlating is een budgettair beslag van € 17 miljoen gemoeid. Dekking hiervoor is gevonden binnen de beschikbare budgettaire kaders.

1.4. Administratieve lasten

De uitzondering voor letselschade- en andere eenmalige uitkeringen leidt tot extra administratieve lasten voor burgers die er voor kiezen van deze uitzondering gebruik te maken. Zij zullen een kopie van een document waaruit blijkt dat zij een uitkering ontvangen, aan het CAK moeten sturen. Dat is eenmalig. Als het CAK op basis van dat document tot de conclusie komt dat aan de voorwaarde voor de uitzondering wordt voldaan, zal het CAK de uitkering bij elke bijdragevaststelling buiten beschouwing laten. Zoals in 1.2 aangegeven, is de verwachting dat het maar om een beperkt aantal mensen gaat. Bij het CAK zijn ongeveer 100 bezwaren tegen de VIB binnengekomen vanwege het meenemen bij het vermogen van eenmalige uitkeringen waarvoor met dit besluit een uitzondering is getroffen. Er mag vanuit gegaan worden dat het aantal mensen dat bezwaar aantekent maar een percentage is van het aantal mensen dat straks een

aanvraag indient. Als slechts in circa 10% bezwaar wordt aangetekend, zouden er ongeveer 1000 mensen een aanvraag gaan doen. Met het doen van een aanvraag is naar inschatting gemiddeld 1,5 uur gemoeid.

In totaal bedragen de extra administratieve lasten in 2013 dus 1.500 uur en € 540 aan out of pocketkosten. Deze administratieve lasten zijn incidenteel van aard. De structurele administratieve lasten zijn vanaf 2014 verwaarloosbaar, omdat naar verwachting slechts zeer beperkt gebruik zal worden gemaakt van een dergelijke uitkering. Overigens is het aanvragen van de uitzondering vrijwillig. Burgers zijn daartoe niet verplicht.

Verder zijn er bij dit besluit geen gevolgen voor de administratieve lasten en nalevingskosten voor bedrijven.

2. Artikelsgewijs

Artikel I (Bijdragebesluit zorg)

Onderdeel A

Vanwege de met dit besluit geregelde uitzonderingen op de VIB is er voor gekozen in een nieuwe algemene bepaling in het Bijdragebesluit zorg (artikel 1a) te regelen wat de vaststelling van het vermogen van een verzekerde voor de VIB inhoudt.

In het eerste lid van artikel 1a is geregeld dat het vermogen voor de VIB overeenkomt met het verschil tussen de voor hem geldende vermogensgrondslag en de op basis van artikel 1a, derde tot en met vijfde lid, voor hem geldende verminderingen. Het vermogen bedraagt ten minste nihil.

De vermogensgrondslag is ingevolge artikel 1a, tweede lid, de grondslag die voor de verzekerde heeft geleid tot voordeel uit sparen en beleggen over het peiljaar. Het betreft hier:

- a. de grondslag sparen en beleggen van de verzekerde indien hij niet over het gehele peiljaar dezelfde fiscale partner had, of
 - b. indien hij over het gehele peiljaar wel dezelfde fiscale partner voor de inkomstenbelasting had het aan de verzekerde toegerekende deel van de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen van hem en zijn fiscale partner.
- Het heffingvrije vermogen blijft uiteraard bij het bepalen van het voordeel uit sparen en beleggen buiten aanmerking. Het maakt derhalve geen onderdeel uit van zijn grondslag sparen en beleggen respectievelijk gezamenlijke grondslag sparen en beleggen van de verzekerde en zijn fiscale partner.

In het derde lid zijn de uitzonderingen op de VIB geregeld die met dit besluit met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2013 worden ingevoerd en die opgesomd zijn in artikel 9, eerste lid, onderdeel b, en artikel 9bis van de Uitvoeringsregeling Awir.

In het vierde lid is bepaald dat het bedrag aan door hem ontvangen aangewezen eenmalige uitkeringen die de verzekerde niet heeft kunnen verzilveren, voor zijn echtgenoot als vermindering worden toegepast. Het bovenbedoelde geval doet zich voor indien het bovenbedoelde bedrag de vermogensgrondslag van de verzekerde overtreft.

In het vijfde lid is de extra vrijlating van € 10 000 voor niet-AOW'ers geregeld die AWBZ-zorg met verblijf ontvangen. Indien de desbetreffende verzekerde een echtgenoot

heeft, wordt voor de berekening van de eigen bijdrage ook een vermindering van € 10 000 toegepast op de vermogensgrondslag van de echtgenoot.

Onderdelen B, C en D

Vanwege het nieuwe artikel 1a kunnen de omschrijvingen in de artikelen 6, onderdeel c, 15, eerste lid, en 16e, eerste lid, korter en duidelijker.

Onderdeel E

Het in het nieuwe artikel 1a, vierde lid, geregelde bedrag wordt ook jaarlijks geïndexeerd. Het daarvoor gebruikte indexcijfer is hetzelfde indexcijfer waarmee ook het heffingsvrij vermogen, genoemd in artikel 5.5 van de Wet inkomensbelasting 2011 wordt gewijzigd. Om dit te regelen is aan artikel 19 een nieuw vierde lid toegevoegd.

Artikel II (Besluit maatschappelijke ondersteuning)

Onderdeel A

Ook voor het Besluit maatschappelijke ondersteuning geldt dat vanwege de met dit besluit geregelde uitzonderingen op de VIB er voor gekozen is in een nieuwe algemene bepaling (artikel 1.1.) te regelen wat de vaststelling van het vermogen van een cliënt voor de VIB inhoudt.

In het eerste lid van het artikel 1.1 is geregeld dat het vermogen voor de VIB overeenkomt met het verschil tussen de voor hem geldende vermogensgrondslag en de op basis van artikel 1a, derde en vierde lid, voor hem geldende verminderingen.

De vermogensgrondslag is ingevolge artikel 1.1, tweede lid, de grondslag die voor de cliënt heeft geleid tot voordeel uit sparen en beleggen over het peiljaar. Het betreft hier:

- a. de grondslag sparen en beleggen van de cliënt indien hij niet over het gehele peiljaar dezelfde fiscale partner had, of

- b. indien hij over het gehele peiljaar wel dezelfde partner voor de inkomstenbelasting had het aan de cliënt toegerekende deel van de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen van hem en zijn fiscale partner.

Het heffingsvrije vermogen blijft uiteraard bij het bepalen van het voordeel uit sparen en beleggen buiten aanmerking. Het maakt derhalve geen onderdeel uit van zijn grondslag sparen en beleggen respectievelijk gezamenlijke grondslag sparen en beleggen van de cliënt en zijn partner voor de Wmo.

In het derde lid zijn de uitzonderingen op de VIB geregeld die met dit besluit met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2013 worden ingevoerd en die opgesomd zijn in artikel 9, eerste lid, onderdeel b, en artikel 9bis van de Uitvoeringsregeling Awir.

In het vierde lid is bepaald dat het bedrag van door hem ontvangen aangewezen eenmalige uitkeringen die de cliënt niet heeft kunnen verzilveren voor zijn echtgenoot als vermindering wordt toegepast. Het bovenbedoelde geval doet zich voor indien het bovenbedoelde bedrag de vermogensgrondslag van de cliënt overtreft.

Onderdeel B

Vanwege het nieuwe artikel 1.1. kan de omschrijving in artikel 4.2, eerste lid, korter en duidelijker.

Onderdeel C

De Wmo kent geen verzekerden. Daarom is deze bepaling gecorrigeerd.

Artikel III

De uitzondering op de VIB voor de uitkeringen, genoemd in artikel 9, eerste lid, onderdeel b, en artikel 9bis van de Uitvoeringsregeling Awir, werken terug tot en met 1 januari 2013. Daarom is in het eerste lid van artikel III geregeld dat de bepalingen die daarop betrekking hebben in werking treden met ingang van de dag na plaatsing van dit besluit in het Staatsblad en terugwerken tot en met 1 januari 2013.

Voor het overige treedt dit besluit per 1 januari 2014 in werking. Dit is in het tweede lid geregeld.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

drs. M.J. van Rijn